

Till Justitiedepartementet

Diarienummer Ju2023/01643

ju.remissvar@regeringskansliet.se

Kopia till ju.L2@regeringskansliet.se

REMISSYTTRANDE ÖVER SOU 2023:38 Ett förstärkt konsument- skydd mot riskfylld kreditgivning och överskuldsättning

Sparbankernas Riksförbund (Förbundet) välkomnar initiativ för att motverka riskfylld kreditgivning och problematisk skuldsättning. Förbundet har följande synpunkter på remissen.

Informationsgivning

Förbundet instämmer med utredningen om att det behöver framgå att en kredit kostar pengar. Informationen behöver dock komma när det är relevant och behöver i första hand vara lättillgänglig för den framtida låntagaren. Behovet bedöms som störst vid mindre krediter och blacolån snarare än bostadslån mot säkerhet, där kunskapen bedöms finnas. Förbundet föreslår vidare att denna kunskap blir en obligatorisk del av undervisningen i skolan så att eleverna lär sig hur en kredit fungerar, vilka kostnader som följer och i synnerhet vid misskötsamhet.

Räntetak

Det är positivt att räntetaket sänks. De föreslagna undantagen för bostadskrediter ställer sig Förbundet bakom.

Förlängning av krediter

Det är viktigt att konsumentens bästa beaktas vid reglerna om förlängning av krediter. Förbundet anser därför att det ska göras undantag när en konsument slår ihop lån och på så sätt får en lägre ränta och därmed också kostnad för krediten. Det nya sammanslagna lånet ska därför inte omfattas av förbud att förlänga krediten ytterligare en gång eftersom det görs i syfte att gynna gäldenären.

Kreditprövning

Idag anges hur många gånger en konsument är omfrågad, vilket Förbundet anser är en viktig information. Om flera företag ska föra ett Skri-register är det viktigt att information om antalet omfrågningar möjliggörs.

Spellagen

Förbundet välkomnar tillägget i spellagen.

Skri-registret

Förbundet föreslår att innehållet i Skri-registret begränsas eftersom det är så känsliga uppgifter för såväl konsumenterna som kreditgivarna. Exempelvis anser inte Förbundet att uppgifter i som går att koppla ihop kreditgivare med ränta ska ingå. Det väsentliga för en kreditprövning borde vara utestående beloppet och skötsamheten, inte lånenummer, ränta, engångsavgifter som betalats med första avbetalningen mm.

Oavsett vilken omfattning registret ska ha anser Förbundet att det finns starka skäl för en att en myndighet ska tillhandahålla Skri-registret. De främsta skälen till det är att kreditgivarna rapporterar in väldigt känslig och omfattande data som absolut inte får hamna i orätta händer. Högsta möjliga säkerhet är ett absolut krav. Om inrapporterande kreditgivare saknar förtroende för tillhandahållaren av Skri-registret så har de ingen möjlighet att skydda sig genom att upphöra med inrapporteringen, vilket Förbundet anser är negativt. Det som talar för en statlig lösning är också att det för kreditgivare finns en central betrodd part som efterfrågar informationen, såsom t.ex. Skatteverket samlar in information från företag idag. Kostnadsaspekterna kring att säkerställa nödvändig infrastruktur för rapportering till ett potentiellt stort antal privata aktörer är i nuläget även svår att överblicka.

Förbundet instämmer inte helt i den avgränsning som föreslås i Skri-registret. CSN-lån kan för vissa personer innebära betydande avbetalningar per månad och dessutom löpa på många år. Detsamma gäller för leasingavtal varför Förbundet föreslår att de ska inkluderas i Skri-registret. Därtill föreslår Förbundet att även uppgift om så kallad proprieborgen inkluderas i Skri-registret. Däremot håller Förbundet med om att samtliga inkassokrav inte ska inkluderas då ett enskilt inkassokrav inte behöver betyda att någon har betalningssvårigheter. Det faktum att mellan åtta och nio miljoner inkassokrav skickas årligen speglar inte nödvändigtvis betalningssvårigheter även om det givetvis kan vara ett tecken på betalningssvårighet. Dessutom finns det praktiska problem som också tas upp i utredningen, vilka Förbundet håller med om.

Kredittagaren ska kunna få information om sig själv skyndsamt. Det är av särskild betydelse för att upptäcka brott så snabbt som möjligt. Det föreslås att uppgifter om kreditgivarens, kreditförmedlarens och borgenärens organisationsnummer och namn får endast lämnas ut

till den registrerade. För att den regeln inte ska undermineras behöver lånenummer undantas från Skri-registret. Eftersom olika kreditgivare har olika beteckningar så kommer man i annat fall kunna särskilja vem som är kreditförmedlare/borgenär.

Stockholm den 6 november 2023

SPARBANKERNAS RIKSFÖRBUND

Björn Elfstrand
Verkställande Direktör

Caroline Wänglund